

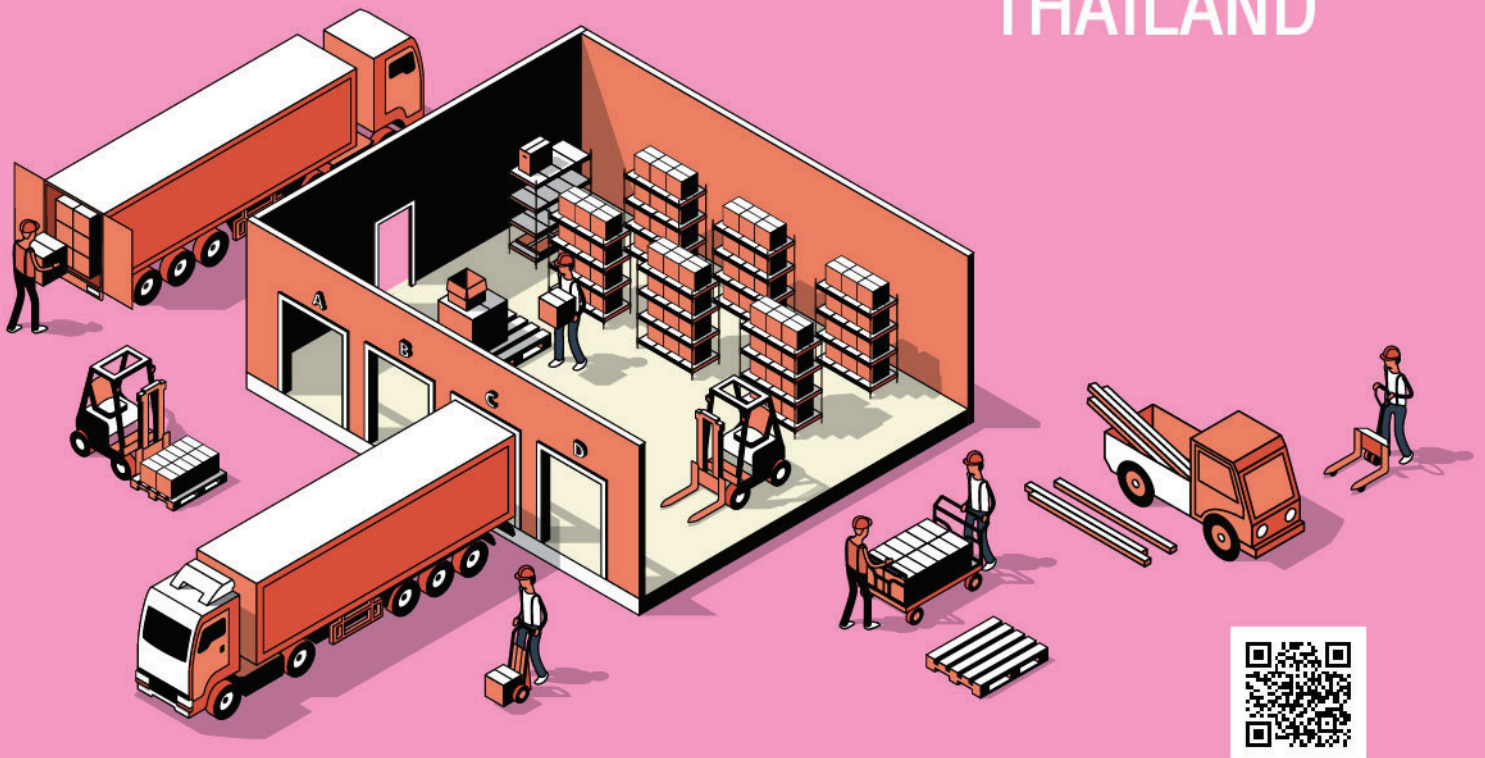
CUSTOMS

จุฬารศการ ปีที่ 27 ฉบับที่ 5 กุมภาพันธ์ 2562

Bulletin

Doing Business

Trading Across Border
THAILAND

www.customs.go.th

What's New

สบ. จักรณสินค้าประเภทตะปู ลำแดงเมืองกำเนิดเป็นกิจ
มูลค่าสินค้าน่า 10 ล้านบาท

Customs Guide

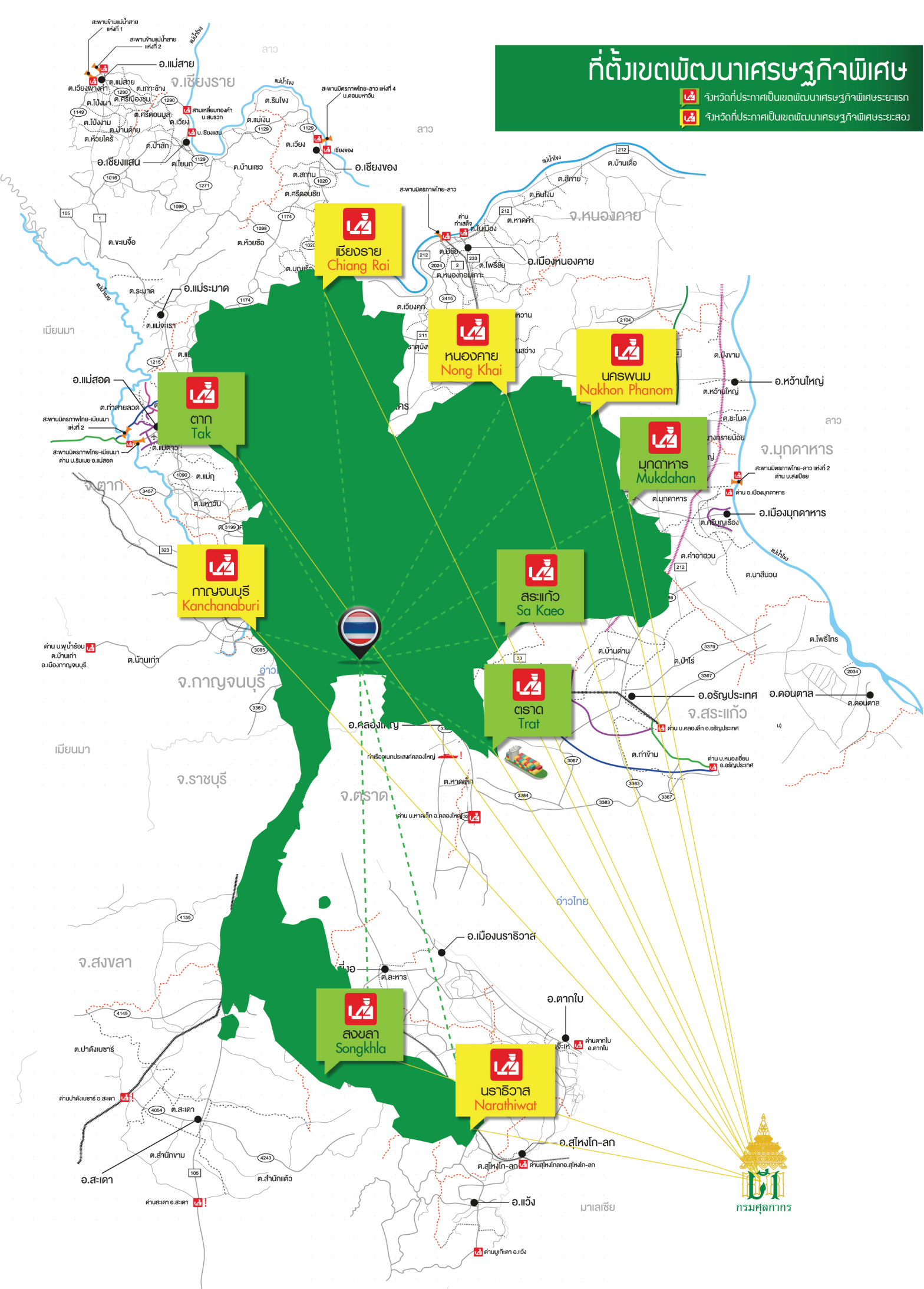
ศุลการ ชู 3 มาตราการ ยกอันดับ Doing Business

Customs Learning

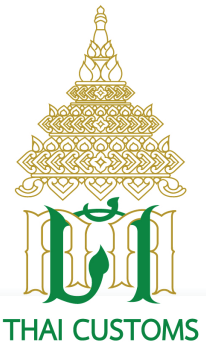
การใช้อำนาจดุลยพินิจของพนักงานศุลการ
ตามพระราชบัญญัติศุลการ พ.ศ. 2560

ที่ตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

- จังหวัดที่ประกาศเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก
- จังหวัดที่ประกาศเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะสอง

Future of Customs

วิสัยทัศน์ (Vision)

“องค์กรที่มุ่งมั่นให้บริการศุลกากรเป็นเลิศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเศรษฐกิจไทยและเชื่อมโยงการค้าโลก”

“An excellent Customs service to achieve sustainable development of Thailand economy and global trade connectivity”

พันธกิจ (Mission)

1. อำนวยความสะดวกทางการค้าและส่งเสริมระบบโลจิสติกส์ของประเทศ
Facilitate trade and promote national logistics system
2. ส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศด้วยมาตรการทางศุลกากรและข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ
Promote national economy by implementing Customs-related measures and international trade information
3. ปกป้องสังคมให้ปลอดภัยด้วยระบบควบคุมทางศุลกากร
Protect and secure society based on Customs control system
4. จัดเก็บภาษีอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ
Collect revenue in a fair, transparent and efficient manner

ยุทธศาสตร์กรมศุลกากร (Strategies)

1. พัฒนาระบบงานและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า
Develop work process and ICT system for trade facilitation
2. พัฒนามาตรการทางศุลกากรและข้อมูลการค้าระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมการค้าชายแดนและเชื่อมโยงการค้าโลก
Develop Customs measures and international trade information promoting border trade and global trade connectivity
3. พัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากรให้มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกัน
Develop efficient and integrated Customs control system
4. เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดเก็บภาษีโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
Enhance revenue collection efficiency and effectiveness based on good governance principal
5. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรและการบริหารจัดการองค์กร
Develop human resources capacity and organizational management

Values

I - Integrity **S** - Service Mind/Self-esteem **M** - Modernization **I** - Innovation **L** - Learning **E** - Expert

CUSTOMS SAY HI

Doing Business: Trading Across Border

สวัสดีครับท่านผู้อ่านทุกท่าน ในเดือนกุมภาพันธ์นี้ ถือเป็นเดือนแห่งความรัก สำหรับกรมศุลกากรยังคงมอบห่วงใยและปรารถนาดีให้ท่านผู้อ่านเสมอมา และยังคงมุ่งมั่นให้บริการศุลกากรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้ยั่งยืน และสัญญาว่า เราจะไม่ยอมหยุดพัฒนาเพื่อความเป็นเลิศทางศุลกากรอย่างแน่นอนครับ

สำหรับในเดือนนี้ กรมศุลกากรได้มีการพัฒนาเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าไปอีกหนึ่งก้าวหนึ่ง ซึ่งนับเป็นก้าวที่สำคัญในการพัฒนาและอำนวยความสะดวกทางการค้า **ด้วยการชู 3 มาตรการทางศุลกากร เพื่อยกอันดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย ด้านการค้าระหว่างประเทศ (Doing Business : Trading Across Border) ในช่วงปี พ.ศ. 2561 – 2562** ได้แก่ กระบวนการทางศุลกากรล่วงหน้าก่อนสินค้ามาถึงสำหรับของนำเข้า (Pre - Arrival Processing: PAP) การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Payment) และการไม่เรียก/ไม่รับสำเนาใบขนสินค้าที่มีในระบบ e-Customs (No Customs Declaration Copy)

การพัฒนาของกรมศุลกากรยังมีต่อเนื่องอย่างไม่หยุดยั้งครับ ท่านสามารถติดตามอ่านได้ในจุลสารฉบับนี้ครับ

กรีชา เกิดศรีพันธุ์
บรรณาธิการบริหาร

CUSTOMS BULLETIN

จุลสารศุลกากร

เจ้าของ

กรมศุลกากร

เลขที่ 1 ถนน สุนทรโกษา เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

ที่ปรึกษา

นายฤทธิญา จีนะวิจารณ์

อธิบดีกรมศุลกากร

นายชูชัย อุดมโกษณ์

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบสิทธิประโยชน์ทางศุลกากร

นายวิจักชณ์ อภิรักษ์นันทชัย

ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาและบริหารการจัดเก็บภาษี

นายชัยยุทธ คำคุณ

ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากร

นายสรศักดิ์ มีนะไตร

รองอธิบดี

นายกิตติ สุทธิสัมพันธ์

รองอธิบดี

นายบุญเทียม โชควัฒน

รองอธิบดี

นางชลิดา พันธกระวี

รองอธิบดี

บรรณาธิการบริหาร

นายกรีชา เกิดศรีพันธุ์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางสาวนัยรัตน์ พงศ์ศักดิ์นันท์

ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

นางสาวนันทพร ภาวิชิต

กองบรรณาธิการ

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ส่วนสื่อสารองค์กร

สำนักบริหารกลาง กรมศุลกากร

นางสาวศรปวันพัสดร์ บุญเลิศ นางจารุณี อามานนท์

นายธนวัฒน์ สิ้นธุสุข นายประดิษฐ์ เพชรดา นางสาวภัณฑิลา ธาราภูมิ

นางสาวอุษณี ชัยรัตน์ นายศรัณย์ ศรีน้อย นางชลวรรณ สุขเมือง

นายจรัส อารีรักษ์ นางสาวอมราวดี ยอดสุวรรณ

นางสาวศรัณญา จอมสวรรค์ นายณรินทร์ ชิวตระกูลชัย

ติดตามข่าวสารจาก

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ส่วนสื่อสารองค์กร สำนักบริหารกลาง กรมศุลกากร

e-mail : prcustoms@gmail.com

โทรศัพท์ : 0-2667-7335

Facebook : กรมศุลกากร : The Customs Department

Read online : www.customs.go.th

Customs Care Center : 1164

Line @ : @thaicustoms

Youtube Channel : www.youtube.com/theprcustoms

Contents

จุลสารศุลกากร ปีที่ 27 ฉบับที่ 05 เดือน กุมภาพันธ์ 2562

06 Customs Message

- กิจกรรมกรมศุลกากรประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2562

12 Customs Guide

- ศุลกากร ชู 3 มาตรการ ยกอันดับ Doing Business

22 What's New

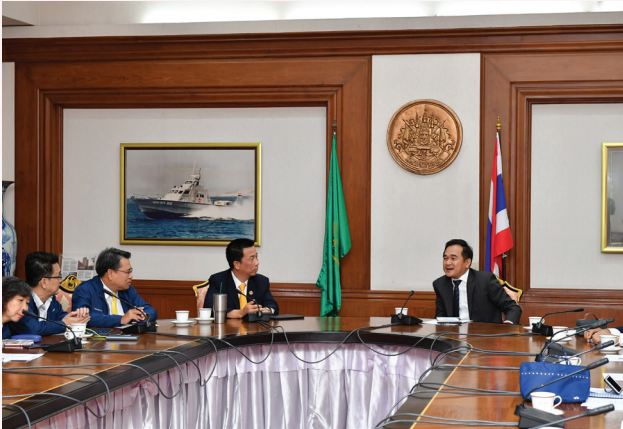
- สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง จัดทูลสินค้านำเข้าประเภทตะปู
สำแดงเมืองกำเนิดเป็นเท็จ มูลค่าสินค้ากว่า 10 ล้านบาท
- ศุลกากรจับกุมการลักลอบนำเข้า ยาเสพติดมูลค่ากว่า 5 ล้านบาท

26 Customs Learning

- การใช้อำนาจดุลยพินิจของพนักงานศุลกากร ตามพระราชบัญญัติ
ศุลกากร พ.ศ. 2560

32 Customs Experienced

- ออกแบบแจ้งฯ อย่างไร? ไม่ให้แพ้คู่กรณี

อธิบดีกรมศุลกากร ร่วมหารือกับ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์ อธิบดีกรมศุลกากร ให้การต้อนรับคณะผู้บริหารสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ในโอกาสเข้าเยี่ยมชมเยียนและหารือในประเด็น อาทิ การตรวจปล่อยผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานหรือมาตรฐานบังคับ National Single Window (NSW) การกำกับดูแลสินค้าผ่านด่านชายแดน และการพัฒนาความร่วมมือที่จะมีต่อไปในอนาคต ณ ห้องอนุमानราชชน อาคาร 1 กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2562

การฝึกอบรมด้านข่าวกรอง Intelligence Training

นายชัยยุทธ คำคุณ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากร พร้อมด้วย Mrs. Magaret Tongue รองเอกอัครราชทูตสหราชอาณาจักรประจำประเทศไทย เป็นประธานเปิดการฝึกอบรมด้านข่าวกรอง Intelligence Training โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ CIC สทบ. สทก. สกท. สสล. และ สสภ. เข้าร่วมการฝึกอบรม ณ โรงแรม Novotel Bangkok Ploenchit กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2562

ลงนามและรับมอบเครื่องมือ ตรวจวิเคราะห์ชนิดสารทำความเย็น

นายวิจักขณ์ อภิรักษ์นันท์ชัย ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาและบริหารจัดการเก็บภาษี เป็นผู้แทนกรมศุลกากร ร่วมลงนามและรับมอบเครื่องมือตรวจวิเคราะห์ชนิดสารทำความเย็น (Refrigerant Identifier) จำนวน 9 เครื่อง เป็นเงิน 1,925,032 บาท จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งได้ดำเนินการจัดหาและฝึกอบรมการใช้งานให้แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ประจำด่านศุลกากรนำไปใช้ตรวจวิเคราะห์ชนิดสารทำความเย็น ณ ห้องประชุม 509 ชั้น 5 อาคารกรมโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2562

กรมศุลกากรให้การต้อนรับ

Mr. Hiroshi TAKAMI, Deputy Director General,
Customs and Tariff Bureau, Ministry of Finance
และคณะ

นายชัยยุทธ คำคุณ ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากร พร้อมด้วยนายบุญเทียม โชควัฒน์ รองอธิบดี และคณะให้การต้อนรับ Mr. Hiroshi TAKAMI, Deputy Director General, Customs and Tariff Bureau, Ministry of Finance และคณะ ในวันพุธที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องรับรอง ชั้น 2 อาคาร 1 กรมศุลกากร

สำหรับการเยือนไทยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ประมวลผลการข่าวทางศุลกากร สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และสำนักงานเสริมสร้างขีดความสามารถประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกขององค์การศุลกากรโลก (ROCB A/P Office)

กรมศุลกากร ให้การต้อนรับ Ms. Isabelle De Stobbeleir, Counsellor และผู้แทนสหภาพยุโรป ประจำประเทศไทย

นายชัยยุทธ คำคุณ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากร ให้การต้อนรับ Ms. Isabelle De Stobbeleir, Counsellor และผู้แทนสหภาพยุโรปประจำประเทศไทย เนื่องในโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะและหารือ ณ ห้องประชุม 2 อาคาร 1 กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562

การประชุมคณะทำงานศึกษาและประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมศุลกากร

นายบุญเทียม โชควัฒน์ รองอธิบดีกรมศุลกากร เป็นประธานในการประชุมคณะทำงานศึกษาและประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมศุลกากร (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ครั้งที่ 1/2562 โดยมีศาสตราจารย์ ดร.สกันธ์ วรรณภูววัฒนา ที่ปรึกษาคณะทำงาน และนางนันทฐิตา ศิริคุปต์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล พร้อมคณะทำงานเข้าร่วมในการประชุมดังกล่าว เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมอนุमानราชชนก ชั้น 2 อาคาร 1 กรมศุลกากร

ผู้แทนกรมศุลกากรร่วมคณะกระทรวงการคลัง เข้าเฝ้าฯรับเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ผู้แทนกรมศุลกากรร่วมคณะกระทรวงการคลัง เข้าเฝ้าฯรับเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เนื่องในพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวันมาฆบูชาพุทธศักราช 2562 ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562

กรมศุลกากร ส่งมอบบุหรี ยาเกินยุง และสายชาร์จแบตเตอรี่ ซึ่งเป็นของกลางที่คดีสิ้นสุด และตกเป็นของแผ่นดินแล้ว ให้แก่กรมพัฒนาที่ดิน

นายศิริศักดิ์ ตั้งสุภาภักดิ์ ผู้อำนวยการส่วน สืบสวนปราบปรามที่ 1 รักษาการแทนผู้อำนวยการ สำนักสืบสวนและปราบปราม เป็นผู้แทนกรมศุลกากร ส่งมอบของกลางคดีสิ้นสุดและตกเป็นของแผ่นดินแล้ว จาก ผกจ.1. และ ผกจ.2. สขก.สสป. ได้แก่ บุหรี จำนวน 296,132 ซอง มูลค่าความเสียหาย 21 ล้านบาท ยาเกินยุงจำนวน 2,000 กล่อง รวมทั้งสายชาร์จแบตเตอรี่ ที่มีแหล่งกำเนิดจากต่างประเทศ จำนวน 21,000 ชิ้น รวมมูลค่าความเสียหาย 1,103,170 บาท ให้แก่ สถานีพัฒนาที่ดินสิงห์บุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 กรมพัฒนาที่ดิน เพื่อนำไปใช้ในงานประดิษฐ์ ของยุวเกษตรกร เพื่อประโยชน์ในด้านการเกษตรต่อไป ณ สนามฟุตบอลกรมศุลกากร คลองเตย เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2562

การฝึกอบรม Workshop on Risk Management for Thai Customs Department

นายบุญเทียม โชควัฒน์ รองอธิบดีกรมศุลกากร เป็นประธานเปิดการฝึกอบรม Workshop on Risk Management for Thai Customs Department ซึ่งการฝึกอบรมดังกล่าวดำเนินการภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง JICA กับกรมศุลกากร โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจาก Japan Customs ได้แก่ Mr. Akio Hayashi, Deputy Director, Customs and Tariff Bureau และ Mr. Nabuaki Osaki, Senior Investigator, National Intelligence and Targeting Center เพื่อบรรยายแก่ผู้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกรมศุลกากร ณ ห้องประชุม 2 ชั้น 16 อาคาร 120 ปี กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562

การประชุมร่วมรับฟังการชี้แจง และแสดงความคิดเห็นต่อมาตรการทางศุลกากร ในการยกอันดับ Doing Business

นายชัยยุทธ คำคุณ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากร เป็นประธานในการประชุมร่วมรับฟังการชี้แจงและแสดงความคิดเห็นต่อมาตรการทางศุลกากรในการยกอันดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก ด้านการค้าระหว่างประเทศ (Doing Business : Trading Across Border) ณ ห้องภาสกรวงศ์ อาคาร 1 ชั้น 2 กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562

การนำเสนอผลการพัฒนา
มาตรการทางศุลกากรในการยกระดับประสิทธิภาพ
เพื่อการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ
ด้านการค้าระหว่างประเทศ

นายชัยยุทธ คำคุณ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากร เป็นผู้แทนกรมศุลกากรนำเสนอผลการพัฒนามาตรการทางศุลกากรในการยกระดับประสิทธิภาพ เพื่อการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ด้านการค้าระหว่างประเทศ ต่อภาคเอกชนและสื่อมวลชน ซึ่งจัดโดยสำนักงาน ก.พ.ร. ณ ห้องกลมทิพย์ 1 โรงแรมเดอะสุโกศล ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562

“Doing Business : Trading Across Border” THAILAND

ศุลกากร ชู 3 มาตรการ ยกอันดับ Doing Business

Ease of Doing Business : Trading Across Border

“ กรมศุลกากร ชู 3 มาตรการทางศุลกากรเพื่อยกอันดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย ของธนาคารโลก ด้านการค้าระหว่างประเทศ (Doing Business : Trading Across Border) ในช่วงปี พ.ศ. 2561 – 2562 ประกอบด้วย กระบวนการทางศุลกากรล่วงหน้าก่อนสินค้ามาถึงสำหรับของนำเข้า (Pre - Arrival Processing: PAP) การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Payment) และการไม่เรียก/ไม่รับสำเนาใบขนสินค้าที่มีในระบบ e-Customs (No Customs Declaration Copy) พร้อมทั้งจัดเวทีชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นต่อมาตรการทางศุลกากรในการยกอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก ซึ่งกรมศุลกากรได้หารือร่วมกับการทำเรื่องแห่งประเทศไทย และภาคเอกชน โดยร่วมกันหารือและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถาม Doing Business 2020 : Trading Across Border ที่ธนาคารโลกจะทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างในประเทศไทยตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2562 ”

มาตรการทางศุลกากรเพื่อยกอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย ของธนาคารโลก ด้านการค้าระหว่างประเทศ ปี พ.ศ. 2561-2562

1. กระบวนการทางศุลกากรล่วงหน้าก่อนสินค้ามาถึงสำหรับของนำเข้า

Pre - Arrival Processing

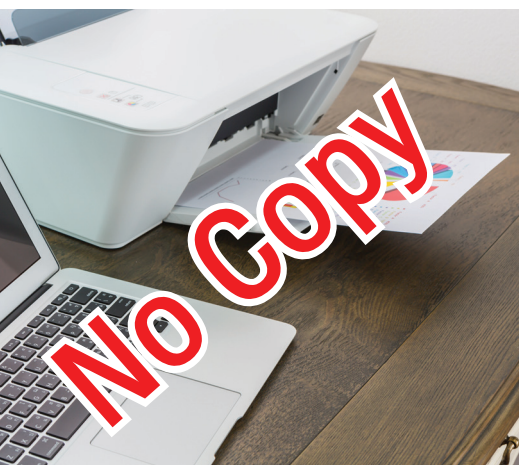
- ยื่นใบขนสินค้าและชำระภาษีอากรล่วงหน้า และติดต่อเพื่อรับสินค้าทันที เมื่อเรือ/อากาศยานมาถึง
- เปิดใช้ระบบให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่พฤษภาคม 2561 เป็นต้นไป
- จำนวนการส่ง Manifest ล่วงหน้า ทางเรือและทางอากาศยาน คิดเป็นร้อยละ 99 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2561)

2. การชำระเงินทาง อิเล็กทรอนิกส์

Electronic Payment

- เปิดบริการระบบ e-Bill Payment ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2562
- ชำระผ่านช่องทาง: Internet Banking, Mobile Banking, ATM, Counter Bank และตัวแทนรับชำระเงิน ได้ในทุกพื้นที่
- ระยะเวลาติดต่อกับกรมศุลกากรลดลง 3 ชั่วโมงต่อครั้ง (3.5 ล้านชั่วโมง)
- ค่าใช้จ่ายลดลง 433.74 บาท/ครั้ง หรือ 513 ล้านบาทต่อปี

3. การไม่เรียก/ไม่รับสำเนาใบขนสินค้าที่มีในระบบ e-Customs

No Customs Declaration Copy

- สำนักงานศุลกากร ด่านศุลกากร การท่าเรือแห่งประเทศไทยและท่าเรือแหลมฉบัง
- ไม่เรียก/ไม่รับสำเนาใบขนสินค้าในขั้นตอนตรวจปล่อย
- ลดสำเนาใบขนสินค้าที่ผู้มาติดต่อ/ผู้ประกอบการต้องพิมพ์ ปีละประมาณ 60 ล้านแผ่น
- ลดค่าใช้จ่ายกระดาษได้ไม่น้อยกว่าปีละประมาณ 30 ล้านบาท

สำหรับมาตรการทางศุลกากรเพื่อยกอันดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย
ของธนาคารโลก ด้านการค้าระหว่างประเทศ (Doing Business : Trading Across Border)
ในช่วงปี พ.ศ. 2561 – 2562 ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้

มาตรการแรก กระบวนการทางศุลกากรล่วงหน้า
ก่อนสินค้ามาถึงสำหรับของนำเข้า (Pre - Arrival
Processing : PAP) เป็นหนึ่งในมาตรการทางศุลกากร
ที่สำคัญ ขององค์การการค้าโลก (World Trade
Organization :WTO) ภายใต้ความตกลงว่าด้วย
การอำนวยความสะดวกการค้า (Trade facilitation
Agreement:TFA) ทั้งนี้ สำหรับประเทศไทย
นอกจากการส่งบัญชีสินค้า (Manifest) ล่วงหน้าแล้ว

ผู้ประกอบการนำของเข้าสามารถยื่นใบขนสินค้า
และชำระภาษีอากรล่วงหน้า พร้อมติดต่อกับรับสินค้าทันที
เมื่อเรือ/อากาศยานมาถึงซึ่งเมื่อเปรียบเทียบเวลา
ระหว่างการขนส่งแบบปกติกับกระบวนการทางศุลกากร
ล่วงหน้าก่อนสินค้ามาถึงสำหรับของนำเข้า (Pre - Arrival
Processing) พบว่า ระยะเวลาเฉลี่ยตั้งแต่สินค้ามาถึง
จนกระทั่งถึงกระบวนการรับของออกจากอาคารขา
ศุลกากร ใช้เวลาดลดลงดังนี้

การนำเข้า	การเปิดตรวจ	ระยะเวลาเฉลี่ยตั้งแต่ของมาถึง-รับของออกจากอาคารขา		
		แบบปกติ	Pre – Arrival Processing	เทียบ (ลดลง)
ทางอากาศ	Green Line	17 ชม. 2 นาที	1 ชม. 55 นาที	15 ชม. 7 นาที
	Red Line	22 ชม. 40 นาที	4 ชม. 55 นาที	17 ชม. 45 นาที
ทางเรือ	Green Line	1 วัน 21 ชม. 39 นาที	1 วัน 12 ชม. 53 นาที	8 ชม. 46 นาที
	Red Line	1 วัน 11 ชม. 57 นาที	1 วัน 6 ชม. 47 นาที	5 ชม. 10 นาที

ทั้งนี้ กรมศุลกากรได้เปิดใช้ระบบให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 ที่ผ่านมา
และมีการส่ง Manifest ล่วงหน้าทางเรือและทางอากาศยาน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 99 ของจำนวน Manifest ทั้งหมด
(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

มาตรการที่สอง การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Payment) กรมศุลกากรได้เปิดให้บริการระบบ e-Bill Payment ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2562 ที่ผ่านมา โดยผู้ประกอบการสามารถชำระเงินเกี่ยวกับการดำเนินพิธีการทางศุลกากรผ่านช่องทาง Internet Banking, Mobile Banking, ATM, Counter Bank และตัวแทนชำระเงิน ได้ทุกพื้นที่ ทำให้ระยะเวลาติดต่อกับกรมศุลกากร ลดลง 3 ชั่วโมงต่อครั้ง และลดค่าใช้จ่ายให้ผู้ประกอบการได้ครั้งละ 433.74 บาท

NEW e-Bill Payment

available now >

ผู้ประกอบการ

พิมพ์ใบเสร็จจากระบบ
e-Tracking

ช่องทางการรับชำระ:

ธนาคาร /
ตัวแทนรับชำระ:

ระบบ
Web Service

* กระบวนการแต่ละขั้นตอนใช้เวลาไม่เกิน 30 วินาที

ระบบคอมพิวเตอร์
ของกรมศุลกากร

สามารถตรวจสอบรายชื่อบริษัท/ตัวแทนรับชำระ
ที่ให้บริการ Bill Payment ได้ที่ www.customs.go.th

No Copy

รู้หรือไม่?

กรมศุลกากร การท่าเรือแห่งประเทศไทย และท่าเรือแหลมฉบัง
เพิ่มความสะดวกให้ผู้ประกอบการ/ผู้มาติดต่อโดย....

ไม่ต้องนำ สำเนาใบขนสินค้า ที่มีอยู่ในระบบ e-Customs

มายื่นต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรในขั้นตอนการตรวจปล่อยสินค้านำเข้า/ส่งออก
ได้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

หมายเหตุ***

กรณีการนำเข้าส่งออกที่ต้องมีใบอนุญาต ใบกำกับ แบบฟอร์มการขอลดหย่อนอัตราอากร ซึ่งยังไม่ได้เชื่อมโยงในระบบ NSW
จำเป็นต้องใช้สำเนาใบขนสินค้านำยื่นต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรการที่สาม การไม่เรียก/ไม่รับสำเนาใบขนสินค้าที่มีในระบบ e-Customs (No Customs Declaration Copy)

โดยสำนักงานศุลกากร ด่านศุลกากร การท่าเรือแห่งประเทศไทย และท่าเรือแหลมฉบัง ไม่เรียก/ไม่รับสำเนาใบขนสินค้า
ในขั้นตอนการตรวจปล่อย ทำให้สามารถลดสำเนาใบขนสินค้าที่ผู้มาติดต่อ/ผู้ประกอบการต้องพิมพ์ ปีละประมาณ
60 ล้านแผ่น และลดค่าใช้จ่ายกระดาษได้ไม่น้อยกว่าปีละประมาณ 30 ล้านบาท

กรมศุลกากรมุ่งมั่นที่จะพัฒนามาตรการทางศุลกากรเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าให้กับผู้ประกอบการ เพื่อลดระยะเวลาและค่าใช้จ่าย
ในการนำเข้า ส่งออกสินค้า และยกระดับความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ
ทั้งนี้ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ www.customs.go.th
ในหัวข้อ *Doing Business : Trading Across Border*

Customs Launched 3 Measures to Improve Thailand's Ranking for Ease of Doing Business: Trading Across Border

Thai Customs Department launched 3 measures to improve Thailand's ranking for the World Bank's Ease of Doing Business – Trading across Border (during 2018 - 2019).

These 3 measures included Pre-Arrival Processing (PAP), Electronic Payment (e-Bill Payment), and No Paper Declaration for e-Customs Clearance. The Thai Customs Department also provided a forum for additional comments and inputs on the three measures to improve Thailand's ranking. So far, Thai Customs, the Port Authority of Thailand and private sectors discussed "Doing Business Questionnaire 2020: Trading across Border" as the World Bank launched a sample survey in Thailand since February 2019.

Ease of Doing Business

Trading Across Border Thailand

1. Pre - Arrival Processing

- Advance electronic submission of import clearance documents and pay duty prior to the arrival of vessel
- Available in every customs houses since May 2018
- Advance manifest submitted in both sea and air beyond 90% of total manifest submission (As of december 2018)

2. Electronic Payment

- Launched New e- Bill Payment on 14 January 2019
- Various payment channels: Internet Banking, Mobile Banking, ATM,
- Counter Service Reduce Contact Time with customs : **3 hours/time**
- Reduce Cost each time : **433.74 baths/time**

3. No Customs Declaration Copy

From now on: Customs, Laemchabang Port and Port Authority of Thailand say
“**No Customs Declaration Copy**” by this measure, it will
REDUCE 60 Million copies/year (Customs Declaration Paper)
30 Million baths/year (Cost of print out paper)

Mr.Krisada Chinavicharana Director-General of Thai Customs said the 3 measures to improve Thailand's ranking for the Ease of Doing Business – Trading across Border (during 2018 – 2019) are as follows:

The first measure is the Pre-Arrival Processing

(PAP. It is the key measure under the WTO Trade Facilitation Agreement (TFA). Under this measure, Thai Customs allows not only the submission of advance electronic manifest prior to the cargo arrival of cargo, but importers are also allowed to submit import

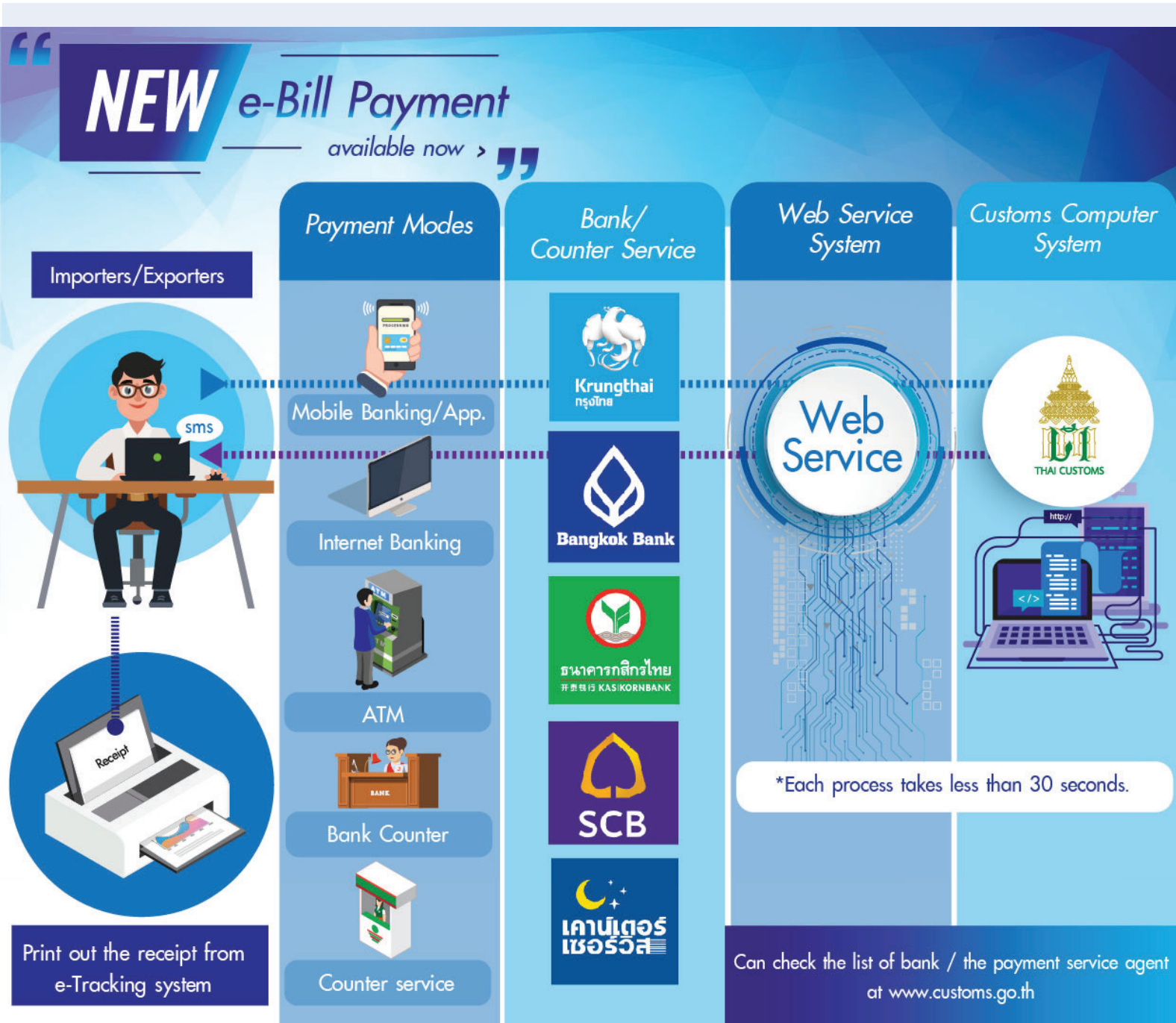
declaration and pay taxes and duties in advance. Once the cargo arrives at the port, it is ready to be cleared from the warehouse. The table below comparing normal cargo clearance with the cargo clearance under the pre-arrival processing:

Mode	Green/Red Line	Average time from cargo arrival to cargo clearance		
		Normal (D: day, H: Hours, M: Minutes)	Pre – Arrival Processing	Compare (Reduction)
Air Cargo	Green Line	17 H. 2 M.	1 H. 55 M.	15 H. 7 M.
	Red Line	22 H. 40 M	4 H. 55 M.	17 H. 45 .M
Sea Cargo	Green Line	1 D. 21 H. 39 M	1 D. 12 H. 53 M.	8 H. 46 M
	Red Line	1 D. 11 H. 57 M	1 D 6 H. 47 M.	5 H. 10 M.

Since May 2018, the Pre-Arrival Processing System has been widely applied in all Customs ports. The percentage of pre-arrival manifests for both sea and air cargo is 99% of the total manifest (as of 31 December 2018).

The second measure is known as the Electronic Payment Thai Customs Department launched the so-called “e-Bill Payment” on 14 January 2019 where Customs clients are now able to pay all Customs related bills via the Internet Banking, Mobile Banking, ATM, Counter Banks, and Counter Services. As a result, time used to contact to Customs is 3 hours shorten per transaction and the costs associated with Customs are 433.74 baths less per transaction.

No Copy

Do you know?

Customs, Laemchabang Port, together with
Port Authority of Thailand say:

**“No need to bring Customs Declaration Copy,
which shown on e-Customs system,
to customs authorities in Customs Clearance procedure.”**

REMARK***

Import/Export, in which all licensing, control documents or any forms in related to tax reduce/tax incentive, are necessary as those documents or details contained on the documents have not been linked in NSW system. Consequently, the customs declaration papers as aforementioned case are needed to submit towards customs authorities and other related agencies.

The third measure is No Paper Declaration for e-Customs Clearance. From now on, Customs together with the Laem Chabang Port and the Port Authority of Thailand announced that paper declaration is no longer required. Under this measure, approximately 60 million copies of paper declaration are reduced per year of which cost about 30 million baths (accounting for 952,986.023 US\$ using exchange rate on 8 February 2019 at 31.48)

The Thai Customs Department focuses on more Customs-related measures to facilitate trade so as to reduce time and cost of import/export as well as to enhance the ease of doing business. For more information, please visit the website. www.customs.go.th under the Section “Doing Business: Trading Across Border”.

สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง จับกุมสินค้าประเภทตะปู สำแดงเมืองกำเนิดเป็นเท็จ มูลค่าสินค้ากว่า 10 ล้านบาท

นายยุทธนา พูลพิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง แถลงข่าวการจับกุมสินค้าที่มีการสำแดงเมืองกำเนิดเป็นเท็จ โดยใช้สิทธิเมืองกำเนิดประเทศไทย เพื่อหลบเลี่ยงกำแพงภาษีในประเทศนำเข้า จำนวน 9 ตู้คอนเทนเนอร์ รวมมูลค่าสินค้ากว่า 10 ล้านบาท ซึ่งตามที่กรมศุลกากรโดยนายกฤษฎา จินะวิจารณ์ อธิบดีกรมศุลกากร และนายชูชัย อุดมโกชน์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบสิทธิประโยชน์ทางศุลกากร สั่งการให้มุ่งเน้น

ในการปราบปรามการลักลอบสินค้าหลีกเลี่ยงอากร ข้อห้าม ข้อจำกัด สินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และสินค้าที่แสดงกำเนิดเป็นเท็จ เพื่อความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี ปกป้องสังคมและสิ่งแวดล้อมสำหรับการจับกุมในครั้งนี้ เป็นการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน เข้ามายังเขตปลอดอากรในประเทศไทย และทำการเปลี่ยนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ เพื่อหลบเลี่ยงการตรวจสอบที่มาของสินค้าจากประเทศต้นทาง ซึ่งในกรณีนี้จะทำการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา การกระทำ

ดังกล่าวถือเป็น การสำแดงเมืองกำเนิดเป็นเท็จ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อห้าม และเป็นการฉ้อฉลการใช้ สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเจ้าหน้าที่ศุลกากรจึงได้ยึด ของกลางทั้งหมดส่งดำเนิน การตามกฎหมายต่อไป

เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2562 เจ้าหน้าที่ศุลกากร
ฝ่ายสืบสวนและปราบปราม ส่วนควบคุมทางศุลกากร
และฝ่ายบริการคลังสินค้าทัณฑ์บนและเขตปลอดอากร
ที่ 1 ส่วนบริการศุลกากร 3 ร่วมกันตรวจสอบใบขนสินค้า
เข้าเขตปลอดอากร เลขที่ A002-06201-04578, A002-
06201-04562 จำนวน 8 ตู้คอนเทนเนอร์ ลำแดงสินค้า
เป็น ตะปู (STEEL NAILS) จำนวน 192 PK น้ำหนัก
180,877.54 KGM ราคา 9,115,366.5 พิกัดประเภท
7317.00.90 อัตราอากร 10% ประเทศกำเนิด CHINA
ผลการตรวจพบ จำนวน ปริมาณ ชนิดสินค้า
ประเภทพิกัดฯ ตรงตามลำแดง แต่ตรวจพบสินค้า
5 ตู้คอนเทนเนอร์ (ตู้หมายเลข SEGU4333987,
PGTU9142780, REGU5059437, TCNU5135880,
DFSU6155894) จำนวน 127 PK น้ำหนัก 119,009.74
KGM ที่บรรจุภัณฑ์สินค้ามีข้อความภาษาอังกฤษ
ระบุ “Made in Thailand”

ต่อมาวันที่ 29 มกราคม เจ้าหน้าที่ศุลกากร ฝ่ายสืบสวนและปราบปราม ส่วนควบคุมทางศุลกากร ได้รับข้อมูลจากสายข่าวทำการขยายผลจับกุม โดยตรวจสอบใบขนสินค้าเข้าเขตปลอดอากร เลขที่ A013-06201-01128 จำนวน 4 ตู้คอนเทนเนอร์ (ตู้หมายเลข GLDU3938342, CXDU2246165, GESU6705271, OCGU8099144) สำแดงสินค้า เป็น ตะปู (STEEL NAILS) จำนวน 93 PK น้ำหนัก 87,900.000 KGM ราคา 3,466,167.73 บาท พิกัด ประเภท 7,317.00.90 อัตราอากร 10% ประเทศกำเนิด CHINA

ผลตรวจพบ จำนวน ปริมาณ ชนิดสินค้า
ประเภทพิกัดฯ ตรงตามสำแดง ทั้ง 4 ผู้คอนเทนเนอร์
แต่ตรวจพบว่าที่บรรจุภัณฑ์ของสินค้ามีข้อความภาษาอังกฤษระบุ “Made in Thailand”

การจับกุมสินค้าทั้ง 2 ราย พบว่าบรรจุกันที่
ของสินค้าระบุ Made in Thailand โดยข้อเท็จจริงสินค้า
ดังกล่าว เป็นสินค้าที่ผลิตจากสาธารณรัฐประชาชนจีน
ซึ่งต้องการทำให้เชื่อว่าสินค้านี้ผลิตใน
ประเทศไทย การแสดงข้อความดังกล่าวบนหีบห่อและ
บรรจุกันที่ของสินค้า จึงเป็นการใส่แฉกเงื่อนเป็น
เท็จกรณีเป็นความผิดฐานย่น หรือยอมให้ผู้อื่นย่นใบขน
สินค้า เอกสารหรือข้อมูล ซึ่งเกี่ยวกับการเสียอากรหรือ
ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติไม่ถูกต้องหรือไม่บริบูรณ์
เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัด
อันเป็นความผิดตามมาตรา 202 มาตรา 244 มาตรา
252 พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2560 และตามมาตรา 5 แห่ง
พ.ร.บ.ห้ามนำของที่มีการแสดงเงื่อนเป็นเท็จเข้ามา
พหุศักราช 2481

ศุลกากรจับกุมการลักลอบนำเข้า ตวยาบาราฏ์ มูลค่ากว่า 5 ล้านบาท

กรมศุลกากร โดยสำนักงานศุลกากรกรุงเทพ จับกุมสารสกัดที่ใช้เป็นแหล่งกำเนิดควินสำหรับอุปกรณ์บาราฏ์ จำนวน 292 หีบห่อ น้ำหนักสุทธิ 7,000.00 กิโลกรัม ประเทศกำเนิด UNITED ARAB EMIRATES มูลค่ากว่า 5 ล้านบาท

ตามที่นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์ อธิบดีกรมศุลกากร มีนโยบายด้านการควบคุมทางศุลกากร เพื่อความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีปกป้องสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงมอบหมายให้นายบุญเทียม โชควัฒน รองอธิบดีกรมศุลกากร และนางกิจจาลักษณ์ ศรีนุชศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรกรุงเทพ มุ่งเน้นการปราบปรามการลักลอบ หลีกเลี่ยงอากร ขื้อห้าม ขื้อจำกัด สินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และสินค้าที่สำแดงแหล่งกำเนิดเป็นเท็จ โดยเฉพาะสินค้าประเภท สารสกัดของผสมที่มีกากน้ำตาลผสมอยู่ แต่งกลิ่นรสด้วยผลไม้ที่ใช้เป็นแหล่งกำเนิดควินสำหรับอุปกรณ์บาราฏ์นั้น

เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2562 เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนและปราบปราม ส่วนควบคุมทางศุลกากร สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ และฝ่ายบริการศุลกากรที่ 2 ส่วนบริการศุลกากรพระสมุทรเจดีย์ ร่วมกันตรวจสอบสินค้านำเข้าตามใบขนสินค้าขาเข้าเลขที่ A001-0-6202-07674 ใบตราส่งเลขที่ AEBK0256411 ซึ่งบรรจุอยู่ในตู้คอนเทนเนอร์ หมายเลข TLLU2586983 ขนาด 20 ฟุต

โดยสำแดงชนิดสินค้าเป็น กากน้ำตาล (MOLASSES) ไม่มียี่ห้อ จำนวน 292 หีบห่อ น้ำหนักสุทธิ 7,000.00 กิโลกรัม ราคา CIF 488,951.88 บาท ประเทศกำเนิด UNITED ARAB EMIRATES ขำระอากรตามประเภท พิกัด 1703.90.90 อัตราอากรตามสภาพ 0.08 บาท ต่อกิโลกรัม

ผลการตรวจสอบและผลการวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้า พบเป็นสารสกัด ประกอบด้วยของผสมที่มีกากน้ำตาลผสมอยู่ แต่งกลิ่น รสด้วยผลไม้ ที่ใช้เป็นแหล่งกำเนิดควินสำหรับอุปกรณ์บารากู ซึ่งต้องชำระอากรตามประเภทพิกัด 2403.11.00 อัตราอากรร้อยละ 60 ในฐานะยาสูบที่เจตนาใช้สูบด้วยกล้องยาเส้นชนิดวอเตอร์ไปป์ และประกอบด้วยของผสมของยาสูบกับกลีเซอรอล จะมีน้ำมันหรือสิ่งสกัดที่มีกลิ่นหอม กากน้ำตาลหรือน้ำตาลผสมอยู่หรือไม่ก็ตาม และจะปรุงแต่งกลิ่นรสด้วยผลไม้หรือไม่ก็ตาม และต้องชำระภาษีสรรพสามิต ยาสูบ ตามประเภทที่ 14.01 รหัสสินค้าสรรพสามิต 1401060200 อัตราภาษีตามมูลค่าง่ายร้อยละ 0 หรือ 0.005 บาทต่อหนึ่งกรัม เศษของหนึ่งกรัมให้นับเป็นหนึ่งกรัม ตามปริมาณ และภาษีเพื่อมหาดไทย 10 % ของค่าภาษีสรรพสามิต และเป็นของต้องห้ามในการนำเข้าตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้บารากูและบารากูไฟฟ้าหรือ บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้าในราชอาณาจักร พ.ศ. 2557 รวมมูลค่า 5,998,370.00 บาท

การกระทำดังกล่าว มีความผิดฐานสำแดงชนิดสินค้า ประเภทพิกัดอัตราอากรเป็นเท็จ และนำของที่กำลังผ่านพิธีการศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงข้อห้ามอันเกี่ยวข้องกับของนั้น อันเป็นความผิดตามมาตรา 202 มาตรา 244 ประกอบกับ มาตรา 252 และหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียอากร โดยเจตนาจะฉ้ออากรที่ต้องเสียสำหรับของนั้นๆ อันเป็นความผิดตามมาตรา 243 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 มาตรา 166 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องกำหนดให้บารากูและบารากูไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้าในราชอาณาจักร พ.ศ. 2557 ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2557

การใช้อำนาจดุลยพินิจของพนักงานศุลกากร

ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560

เรื่องโดย...นายศักดิ์ชัย สักกะบุชา

นิติกรชำนาญการพิเศษ

รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายศุลกากร

1. แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจทางกฎหมายปกครอง

รัฐสมัยใหม่ (modern state) ทุกรัฐ ซึ่งมีการแบ่งแยกอำนาจเป็นนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ หรือที่เรียกว่า นิติรัฐ (Legal State) นั้น ต้องมีระบบกฎหมายปกครองหรือระเบียบกฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่จัดระเบียบบริหารราชการ หรือราชการ ตลอดจนกำหนดความสัมพันธ์ด้านต่างๆ ระหว่างหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลซึ่งรวมเรียกว่า “ฝ่ายปกครอง” (Administration) กับเอกชน ยิ่งนับวันภารกิจของฝ่ายปกครองก็ยิ่งขยายตัวเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว รัฐเองได้อาศัยกฎหมายเป็นเครื่องมือในการดำเนินภารกิจทางปกครอง โดยมีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นกลไกในการดำเนินงาน สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คือ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างสิทธิและประโยชน์ของสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งคือองค์กรของรัฐซึ่งเป็นผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือปฏิบัติการทางปกครอง และถือประโยชน์สาธารณะเป็นแนวทางสำคัญในการพิจารณาออกคำสั่งทางปกครองหรือปฏิบัติการทางปกครอง กับอีกฝ่ายหนึ่งคือเอกชนซึ่งเป็นผู้รับคำสั่งทางปกครองหรือปฏิบัติการทางปกครองและถือเอาประโยชน์ส่วนตัวเป็นแนวทางสำคัญในการปกป้องสิทธิประโยชน์ของตนเอง

ในการพิจารณาออกคำสั่งทางปกครองหรือปฏิบัติการทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องกระทำการโดยอาศัยหลักการว่าด้วยการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย หลักความชอบด้วยกฎหมายเป็นทั้งที่มาของอำนาจเจ้าหน้าที่และเพื่อควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายปกครองให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งในทางทฤษฎี อำนาจที่กฎหมายให้แก่องค์กรของรัฐฝ่ายปกครองในการที่จะออกคำสั่งทางปกครองหรือปฏิบัติการทางปกครองต่างๆ นั้น อาจจำแนกออกได้เป็นสองประเภท คือ อำนาจผูกพัน (Mandatory Power) และอำนาจดุลยพินิจ (Discretionary Power)

อำนาจผูกพัน¹ (Mandatory Power) หมายความว่า ในการกระทำทางปกครอง ผู้ออกคำสั่งหรือปฏิบัติการทางปกครองต้องได้ข้อเท็จจริงที่กฎหมายต้องการ และต้องตัดสินใจไปตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้นจะเลือกกระทำไปตามที่ตนเห็นว่าน่าจะเหมาะสมไม่ได้ ส่วน **อำนาจดุลยพินิจ²** (Discretionary Power) หมายความว่า ในการกระทำทางปกครอง เมื่อผู้ออกคำสั่งหรือปฏิบัติการทางปกครองได้ข้อเท็จจริงที่กฎหมายประสงค์แล้ว ผู้ออกคำสั่งหรือปฏิบัติการทางปกครองมีอำนาจเลือกที่จะตัดสินใจแบบใดที่ตนเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งกฎหมายได้กำหนดทางเลือกไว้ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก อาจกำหนดทางเลือกไว้ไม่มากนัก ลักษณะที่สอง อาจกำหนดเปิดกว้างให้ใช้ดุลยพินิจได้ตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามแม้เป็นอำนาจดุลยพินิจ แต่เจ้าหน้าที่รัฐก็ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น

“มีอำนาจ...” หรือ “จะสั่งให้...ก็ได้” ตลอดจนพิจารณาองค์ประกอบข้อความอื่นในมาตรานั้นแล้ว ทำให้ทราบว่าพนักงานศุลกากรมีอำนาจดุลยพินิจตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560³ ตัวอย่าง ดังนี้

2.1 มาตรา 62 พนักงานศุลกากรอาจตรวจห่อพัสดุไปรษณีย์ที่นำเข้ามาในหรือจะส่งออกไปนอกราชอาณาจักรได้

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัย พนักงานศุลกากรอาจกักจดหมายหรือห่อพัสดุไปรษณีย์ไว้ได้จนกว่าผู้จะส่งของออกไปหรือผู้นำของส่ง หรือผู้มีชื่อที่จะรับของหรือผู้รับของ ได้แสดงต่อพนักงานศุลกากรว่าไม่มีของต้องห้าม ของต้องกักตุน หรือของที่ยังมิได้เสียอากรในจดหมายหรือในห่อพัสดุนั้น

2. อำนาจการใช้ดุลยพินิจของพนักงานศุลกากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560

ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 หากพิจารณาในทางกฎหมายปกครองแล้ว พบว่ากฎหมายได้บัญญัติให้อำนาจพนักงานศุลกากรปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยทั้งอำนาจผูกพัน (Mandatory Power) และอำนาจดุลยพินิจ (Discretionary Power)

เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “อำนาจดุลยพินิจ” (Discretionary Power) ดังกล่าว รวมทั้งศึกษาอำนาจหน้าที่ของพนักงานศุลกากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากถ้อยคำที่บัญญัติไว้ในตัวบทกฎหมาย เช่น คำว่า “เหตุอันควรสงสัย... อาจ...” “อาจ...”

¹รายละเอียดโปรดดูชาญชัย แสวงศักดิ์, คำอธิบายกฎหมายปกครอง, พิมพ์ครั้งที่ 27 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2561) (หน้า 294-295)

²ชาญชัย แสวงศักดิ์, อ้างแล้วในเชิงอรรถที่(1)

³ กรมศุลกากร, พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 และพระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2560

2.2 มาตรา 66 ถ้านายเรือได้รายงานต่อพนักงานศุลกากรว่า ตนไม่ทราบว่าจะอยู่ที่อยู่ในหีบห่อหรือภาชนะบรรจุที่บรรจุทุกมาในเรือนั้นเป็นสิ่งใด พนักงานศุลกากรจะสั่งให้เปิดหีบห่อหรือภาชนะบรรจุนั้นออกเพื่อตรวจสอบก็ได้ และหากปรากฏว่าในหีบห่อหรือภาชนะบรรจุนั้นมีของต้องห้าม ให้ยึดของนั้นไว้เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

2.3 มาตรา 68 เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสิบวันนับแต่เรือมาถึงเขตท่าที่เป็นด่านศุลกากร หากนายเรือมิได้ดำเนินการขนของขึ้นจากเรือให้แล้วเสร็จ หรือผู้นำของเข้ามิได้ดำเนินการยื่นใบขนสินค้าหรือมิได้ดำเนินการเพื่อให้พนักงานศุลกากรตรวจของหรือส่งมอบของไปโดยถูกต้อง พนักงานศุลกากรอาจสั่งให้มีการนำของนั้นมาเก็บไว้ในสถานที่ที่พนักงานศุลกากรกำหนด โดยให้นายเรือหรือผู้นำของเข้าเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนย้ายและเก็บรักษาของดังกล่าว

พนักงานศุลกากรจะอนุญาตให้คืนของที่นำมากับไว้ตามวรรคหนึ่งให้แก่ผู้นำของเข้าได้ต่อเมื่อมีการชำระค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวแกของนั้นเสร็จสิ้นแล้ว

2.4 มาตรา 74 เรือทุกลำเมื่อเดินทางผ่านด่านตรวจของกรมศุลกากรเพื่อออกสู่ทะเลต้องลดความเร็วลงและให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจเรียกให้นายเรือตอบคำถามเกี่ยวกับชื่อเรือและสถานที่ที่จะเดินทางไปได้

2.5 มาตรา 104 ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าของที่นำเข้ามาเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำเป็นของที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจหรือค้นของนั้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น

(1) มีไว้เพื่อใช้ในการก่อการร้ายหรือเกี่ยวเนื่องกับการก่อการร้าย

(2) ชนิดแห่งของหรือการขนส่งหรือการขนถ่าย

ของดังกล่าว อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงสันติภาพ และความปลอดภัยระหว่างประเทศ

(3) มีการแสดงถิ่นกำเนิดเป็นเท็จ

(4) เป็นของผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการผ่านแดนหรือการถ่ายลำ

การตรวจหรือค้นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

2.6 มาตรา 119 ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินพิธีการศุลกากร พนักงานศุลกากรผู้กำกับท่าเรือรับอนุญาต จะสั่งให้เอาของที่ยังไม่ได้ตรวจเข้าเก็บไว้ในโรงพักสินค้าหรือที่มั่นคงก็ได้

2.7 มาตรา 157 ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับศุลกากร ให้พนักงานศุลกากรซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานประกอบการหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น ในการนี้มีอำนาจสั่งให้บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นปฏิบัติเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

(2) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องมีหมายจับ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำความผิดซึ่งหน้าหรือมีเหตุอันควรตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป

(3) ยึดหรืออายัดบัญชี เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล หรือสิ่งของอื่นใดที่อาจใช้พิสูจน์ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับศุลกากร

(4) มีหนังสือเรียกผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่งหรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำของเข้าหรือการส่งของออกมาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ ต้องให้เวลาแก่บุคคลดังกล่าวไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น

2.8 มาตรา 158 ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจของที่กำลังผ่านพิธีการศุลกากรหรืออยู่ในอำนาจกำกับตรวจตราของศุลกากร และเอาตัวอย่างของไปเพื่อตรวจสอบ หรือประเมินราคา หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของทางราชการได้ตามความจำเป็น โดยไม่ต้อง

ชดใช้ราคา ทั้งนี้ ต้องกระทำด้วยวิธีการที่จะทำให้เจ้าของเสียหายหรือมีภาระน้อยที่สุด และถ้ามีของคงเหลือให้ส่งคืนแก่เจ้าของโดยมีชักช้า

2.9 มาตรา 159 การใช้อำนาจของพนักงานศุลกากรซึ่งอธิบดีมอบหมายตามมาตรา 157 หรือพนักงานศุลกากรตามมาตรา 158 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจเข้าไปในสถานประกอบการเพื่อตรวจสอบหรือเรียกบัญชี เอกสาร หลักฐาน และข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องของที่กำลังผ่านหรือได้ผ่านพิธีการศุลกากรภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่นำของเข้าหรือส่งของออกไปนอกราชอาณาจักรหรือนำผ่านราชอาณาจักร

2.10 มาตรา 160 เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการใช้ยานพาหนะใดในการนำหรือพาของที่ยังมิได้เสียอากร ของต้องห้าม ของต้องกักตุน หรือของที่ยังมิได้ผ่านพิธีการศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักรหรือส่งหรือพาของดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจสั่งให้หยุดยานพาหนะ เพื่อตรวจหรือค้นยานพาหนะ หรือบุคคลที่อยู่ในยานพาหนะนั้น

2.11 มาตรา 161 พนักงานศุลกากรอาจตรวจหรือค้นหีบห่อของผู้โดยสารที่เข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรได้ หากพบว่าผู้มีของที่ยังมิได้เสียอากรของต้องห้าม ของต้องกักตุน หรือของที่ยังมิได้ผ่านพิธีการศุลกากร ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจยึดหีบห่อหรือของนั้นไว้ได้

2.12 มาตรา 164 เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า เรือลำใดเป็นเรือที่พึงต้องถูกยึดหรือตรวจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจสั่งให้นายเรือลำนั้นหยุดลอยลำหรือนำเรือไปยังที่ใดที่หนึ่ง หากนายเรือฝ่าฝืนให้พนักงานศุลกากรเตือนให้นายเรือปฏิบัติตามคำสั่ง และหากนายเรือฝ่าฝืนคำเตือนดังกล่าว ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจดำเนินการใดๆ เพื่อบังคับให้ปฏิบัติตาม หรือเพื่อนำเรือไป หรือเพื่อป้องกันการหลบหนี

2.13 มาตรา 167 ให้พนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ มีอำนาจยึดหรืออายัด สิ่งใดๆ อันจะพึงต้องริบหรือเป็นที่สงสัยว่าจะพึงต้องริบตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ได้

สิ่งที่กักอายัดไว้ หากตรวจสอบแล้วพบว่า สิ่งนั้นไม่เป็นของอันพึงต้องริบ ให้เพิกถอนการอายัดสิ่งนั้น แต่กรณีเป็นสิ่งที่อันพึงต้องริบ ให้พนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ มีอำนาจยึดสิ่งนั้น

สิ่งที่ยึดไว้ ถ้าเป็นยานพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิด และเจ้าของหรือผู้มีสิทธิไม่มายื่นคำร้องขอคืนภายในกำหนดหกสิบวันหรือถ้าเป็นสิ่งอื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยึด ให้ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ใช่เจ้าของและให้ตกเป็นของแผ่นดิน

2.14 มาตรา 175 เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับศุลกากรในเขตท้องที่ใด ให้กำหนดเขตท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมศุลกากรโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ภายในเขตควบคุมศุลกากรที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจหรือค้นโรงเรือน สถานที่ ยานพาหนะ หรือบุคคลใดๆ ไม่ว่าในเวลากลางวันหรือกลางคืนโดยไม่ต้องมีหมายค้น ทั้งนี้ พนักงานศุลกากรต้องแสดงเหตุผลอันสมควรก่อนที่จะใช้อำนาจนั้นด้วย

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า บุคคลที่ถูกตรวจหรือค้นตามวรรคสอง ได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการศุลกากร และบุคคลนั้นไม่สามารถแสดงเหตุผลอันสมควรได้ ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจจับกุมบุคคลนั้นโดยไม่ต้องมีหมายจับเพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป

2.15 มาตรา 191 ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการลักลอบหรือจะลักลอบหนีศุลกากรหรือมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในเขตต่อเนื่อง ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจสั่งให้นายเรือหยุดลอยลำหรือนำเรือไปยังที่ใดที่หนึ่ง เพื่อการตรวจหรือค้น จับกุมหรือดำเนินคดีได้

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การใช้อำนาจดุลยพินิจของพนักงานศุลกากร ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 นอกจาก ต้องคำนึงถึงหลักการกระทำทางปกครองต้องชอบ ด้วยกฎหมาย (Legitimacy) ซึ่งถือว่ากฎหมายเป็นทั้ง ที่มาและข้อจำกัดการใช้อำนาจของฝ่ายปกครองแล้ว ยังต้องคำนึงถึงหลักความเหมาะสม (Principle of Suitability) หลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) และหลักความจำเป็น (Principle of Necessity) รวมทั้งการไม่ใช้อำนาจบิดผัน (Abuse of Power) หรืออำนาจตามอำเภอใจ (Arbitrary) อีกด้วยการตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจดุลยพินิจ สามารถกระทำได้หลายช่องทาง เช่น โดยผู้บังคับบัญชา การอุทธรณ์ หรือ องค์การตุลาการ

ดังนั้น การออกคำสั่งทางปกครองหรือการปฏิบัติการทางปกครองโดยอาศัยอำนาจดุลยพินิจ ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 พนักงานศุลกากรจะต้องพิจารณาความถูกต้องครบถ้วนตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายและความเหมาะสมกับเรื่องในกรณีเฉพาะราย จะไม่ใช้อำนาจอย่างไร้เหตุผลหรือเกินสมควรกว่าเหตุ หรือบังคับใช้กฎหมายโดยเลือกปฏิบัติ ไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล อันเป็นการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) หรือประโยชน์ส่วนรวม

ออกแบบแจ้งฯ อย่างไร?

ไม่ให้แพ้ธุรณ์

หลังจากที่ประเทศไทยลงนามใน “ความตกลงมาร์ราเกชจัดตั้งองค์การการค้าโลก” เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2537 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2538 เป็นต้นมา ประเทศไทยจึงได้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเรื่องราคารศุลกากรให้สอดคล้องกับความตกลงฯ ดังกล่าว โดยปัจจุบันมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 ประกอบกับกฎกระทรวงการกำหนดและการใช้ราคารศุลกากร พ.ศ. 2560 กำหนดให้ใช้ราคาซื้อขายของที่นำเข้า เป็นวิธีที่ 1 ในการกำหนดราคาเพื่อความมุ่งหมายในการจัดเก็บอากรสำหรับของที่นำเข้า หมายความว่า เมื่อกรมศุลกากรได้นำระบบราคา GATT มาใช้บังคับแล้ว กรมศุลกากรไม่สามารถกำหนดราคากลางเพื่อคำนวณค่าอากรของของชนิดใด ๆ ที่นำเข้ามาในประเทศไทยได้อีก

ในการตรวจสอบสินค้าเพื่อการตรวจปล่อยสินค้านำเข้า พนักงานศุลกากรต้องทำการตรวจว่าของ(และราคาของ) ที่นำเข้ามานั้นมีความถูกต้องหรือไม่ โดยมีแนวทางในการตรวจสอบ ดังนี้

1. พนักงานศุลกากรจะต้องตรวจสอบสินค้าที่นำเข้าว่าตรงกับที่สำแดงไว้ในใบขนสินค้าหรือไม่ โดยพิจารณาจากเอกสารต่าง ๆ เช่น ราคาในใบเสร็จรับเงิน ราคาในสัญญาซื้อขาย ราคาใน Quotation ราคาใน Invoice ราคาในใบตราส่งสินค้า และราคาที่ผู้นำของเข้าระบุไว้เพื่อเอาประกันใน Insurance (เฉพาะในกรณีที่ได้กำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยตามมูลค่าที่แท้จริงของทรัพย์สิน) จะต้องมีความสอดคล้องกัน

2. พนักงานศุลกากรผู้ตรวจปล่อยควรตรวจสอบราคาสินค้านั้นว่าต่ำกว่าต้นทุนของวัตถุดิบการจัดทำรวมกำไรและค่าใช้จ่าย หรือต่ำกว่าระบบฐานข้อมูลราคาสินค้านำเข้าในระบบคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร ราคาในบัญชีรายละเอียดราคาสินค้า (Price List) ของของนั้นหรือของที่เหมือนกันหรือของที่คล้ายกัน ราคาที่วิเคราะห์โดยหน่วยงานหรือสถาบันที่เชื่อถือได้ ข้อมูลด้านราคาในเว็บไซต์ (Website) หรือไม่ (แล้วแต่กรณี) สำหรับกรณีการตรวจปล่อยสินค้าประเภทรถยนต์นั่งสำเร็จรูปส่วนบุคคลนั้น นอกจากจะต้องตรวจสอบด้วยวิธีข้างต้นแล้ว ยังมีคำสั่งกรมศุลกากร ที่กำหนดวิธีการให้พนักงานศุลกากรผู้ตรวจปล่อยใช้ในการคำนวณด้วย และต้องพึงระลึกไว้เสมอว่า **ฐานข้อมูลราคานำมาตรวจสอบดังกล่าวไม่ใช่ราคากลางหรือราคาที่จะนำมาใช้กำหนดให้ผู้นำเข้าต้องชำระอากรได้เลย** หากแต่เป็นเพียงเกณฑ์ให้พนักงานศุลกากรได้มีมาตรฐานในการสงสัยในราคาของสินค้านั้น ๆ หรือกล่าวได้ว่าเป็นราคาที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงนั่นเอง

3. ในกรณีที่พบว่า ผู้นำของเข้าสำแดงราคาไว้ต่ำกว่าราคาที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยง พนักงานศุลกากรผู้ตรวจปล่อยก็ควรที่จะแจ้งให้ผู้นำเข้าของเข้าชี้แจง และให้จัดหาเอกสารหลักฐานการชำระเงินหรือเอกสารอื่นใด เพื่อยืนยันว่าได้ซื้อสินค้ามาในราคาที่สำแดงจริง และไม่ว่าจะพบหลักฐานอันควรเชื่อว่าราคาซื้อขายของที่นำเข้านั้น มีมูลค่าต่ำกว่าหรือสูงกว่าหรือเท่ากับราคาที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงก็ตาม ก็ควรดำเนินการตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2560 ข้อ 2 01 02 09 และ ข้อ 3 01 05 04 เพื่อรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและ/หรือพิจารณาด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งเพื่อให้มีหลักฐานสำหรับการอ้างอิง กรณีมีการตรวจสอบย้อนหลังไม่ว่าจะจากหน่วยงานใดก็ตาม

ในกรณีที่ของได้ผ่านพิธีการศุลกากรแล้ว ไม่ว่าจะในกรณี Green Line หรือ Red Line หากมีการตรวจสอบย้อนหลังเพื่อประเมินอากรเพิ่ม กรมศุลกากรยังต้องใช้ราคาตามวิธีที่ 1 ถึงวิธีที่ 6 ของระบบราคา GATT (หรือราคาตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 ประกอบกับกฎกระทรวงการกำหนดและการใช้ราคาศุลกากร พ.ศ. 2560) ในการกำหนดราคาศุลกากรที่ใช้ในการประเมินอากรเพิ่มเติมไม่ว่าจะเป็นกรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) หรือหน่วยงานราชการอื่นใด จะแจ้งให้ประเมินอากรเพิ่มก็ตาม ซึ่งการกำหนดราคาศุลกากรจะต้องดำเนินการตามวิธีที่ 1 - 6 ตามลำดับเท่านั้น (แม้วิธีที่ 4 ราคาหักทอนและวิธีที่ 5 ราคาคำนวณอาจจะสลับกันได้ แต่ก็ต้องให้ผู้นำเข้าของเข้าร้องขอก่อน) นอกจากนี้ในการออกแบบแจ้งเพื่อประเมินอากรเพิ่ม ผู้ออกแบบแจ้งฯ ควรเพิ่มความรอบคอบในการออกแบบแจ้งฯ โดยมีข้อควรระวัง ดังนี้

1. การประเมินอากรเพิ่มดังกล่าว จำต้องดำเนินการภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 กล่าวคือภายใน 3 ปีนับแต่วันที่ขึ้นใบขนสินค้า และระยะเวลา 3 ปีดังกล่าวนี้ ต้องนับถึงวันที่ผู้นำของเข้าได้รับแบบแจ้งการประเมินอากร หมายความว่าพนักงานศุลกากรมีระยะเวลาในการประเมินที่แท้จริงไม่ถึง 3 ปี นั่นเอง ทั้งนี้ หากมีเหตุจำเป็นใด ๆ ก็ตามที่ไมอาจประเมินอากรได้ภายใน 3 ปี ต้องขอขยายระยะเวลาต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้อีกไม่เกิน 2 ปี และหากพบหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้นำของเข้ามีเจตนาในการฉ้ออากร ก็ต้องเสนอต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อที่พนักงานศุลกากรจะได้มีอำนาจในการประเมินอากรอย่างสมบูรณ์

2. ในกรณีที่มิใช่ข้อสงสัยในราคา ผู้นำของเข้า
สำแดง การทำหนังสือสอบถามผู้นำของเข้าก็เป็นอีก
ทางเลือกหนึ่งที่สามารถทำได้ แต่ควรที่จะตรวจสอบ
ที่อยู่ของผู้นำของเข้าจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
กระทรวงพาณิชย์โดยถี่ถ้วน เพราะในบางกรณีเมื่อเวลา
ผ่านไป ผู้นำของเข้าอาจมีการเปลี่ยนแปลงชื่อหรือที่อยู่
ของบริษัทได้ ทำให้หนังสือที่ส่งไปหาบริษัทไม่ถึงมือผู้รับ
จนอาจเป็นเหตุให้ผู้นำของเข้าไม่ได้รับ (หรืออ้างว่า
ไม่ได้รับ) หนังสือราชการนั้นได้ เมื่อผู้นำของเข้าไม่ได้รับ
หนังสือสอบถาม ย่อมไม่สามารถมาชี้แจงข้อเท็จจริงได้
ในกรณีที่ผู้นำของเข้าเป็นผู้บริสุทธิ์หรือมีหลักฐานใน
การชำระหนี้ที่แท้จริง การไม่ตรวจสอบข้อมูลของบริษัท
ให้ถี่ถ้วนดังกล่าว นอกจากจะทำให้เกิดการเสียเวลา
เสียแรงในการออกแบบแจ้งการประเมินอากรที่ไม่มีทาง
ชนะอุทธรณ์แล้ว ยังอาจเป็นเหตุให้ผู้นำของเข้าที่ถูก
ประเมินฟ้องกรมศุลกากรและพนักงานศุลกากรกลับได้

3. พึงตระหนักว่าการออกแบบแจ้งการประเมิน
อากรเป็นการใช้คำสั่งทางปกครองอย่างหนึ่ง จึงต้อง
ระบุข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ข้อพิจารณาและข้อ
สนับสนุนในการประเมินไว้ด้วย จึงจะทำให้แบบแจ้งฯ
มีผลสมบูรณ์ทางกฎหมาย อีกทั้งควรตรวจสอบข้อ
กฎหมายที่อ้างอิงให้ถูกต้องด้วย การอ้างอิงกฎหมาย
ไม่ถูกต้องนั้น จะส่งผลกระทบต่อความสมบูรณ์
ของแบบแจ้งฯ อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ข้อพิจารณา
และข้อสนับสนุนในการประเมินที่ระบุไว้ จะต้องมีเหตุผล
ที่สามารถใช้อ้างอิงทางกฎหมายได้ด้วย ไม่ใช่ระบุเพียง
เหตุผลที่ขาดข้อมูลและหลักการสนับสนุน ตัวอย่าง เช่น
พนักงานศุลกากรผู้ทำการประเมินรายก่อนถึงแก่กรรม
จึงต้องประเมินอากรฉบับนี้แทน เป็นต้น เพราะเหตุผล
เช่นว่านี้ ไม่อาจทำให้กรมศุลกากรชนะอุทธรณ์ได้

4. เมื่อออกแบบแจ้งฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว
มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร
พ.ศ.2560 กำหนดหน้าที่เพิ่มเติมให้พนักงานศุลกากร
ต้องส่งแบบแจ้งฯ ภายใน 7 วันนับแต่วันที่ประเมิน
อากรเสร็จ จากนั้นหากผู้นำของเข้าไม่เห็นด้วย
กับการประเมิน ผู้นำของเข้าจะต้องมายื่นอุทธรณ์
ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายใน 30 วัน
นับแต่วันที่ได้รับแบบแจ้งฯ จึงสามารถกล่าวได้ว่า
ใบตอบรับทางไปรษณีย์ถือเป็นหลักฐานชั้นสำคัญ
ในการพิจารณา ดังนั้นพนักงานศุลกากรผู้ประเมินจึงควร
ติดตามและตรวจสอบในเรื่องดังกล่าวด้วย หากไม่ได้รับ
ใบตอบรับฯ ทางไปรษณีย์ ก็ควรติดตามจากระบบ Track
and Trace ผ่านทางเว็บไซต์ www.thailandpost.co.th
ภายใน 6 เดือนนับแต่วันส่งแบบแจ้งฯ พร้อมทั้งทำ
หนังสือทวงถามไปยังศูนย์บริการไปรษณีย์ดังกล่าวด้วย

หากพนักงานศุลกากรดำเนินการตามขั้นตอน
และวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งอาจมีความซับซ้อน
และใช้เอกสารเป็นจำนวนมาก แต่แบบแจ้งฯประเมินอากร
ก็จะสมบูรณ์และชอบด้วยกฎหมาย สามารถบังคับชำระ
อากรได้ โดยที่พนักงานศุลกากรไม่ต้องมีความหวาดกลัว
กับการออกแบบแจ้งฯประเมินอากรอีกต่อไป

“นางสาวสุนทรีญา ทวีชาประสิทธิ์

**นักวิชาการศุลกากรชำนาญการพิเศษ รักษาการใน
ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการตรวจสอบสินค้า”**

ขอบคุณภาพประกอบจาก...

www.kisspng.com

www.freepik.com

การดำเนินการเกี่ยวกับ เรื่องร้องเรียน

9

ช่องทาง รับเรื่องร้องเรียน

สายด่วน
โทร 1332

ผ่าน สปบ.
กค. GCC111

หน่วยงานราชการอื่น
เช่น ป.ป.ช. ส.ต.ง. ดส

ติดต่อ
ด้วยตนเอง
ที่ กคจ.

E-mail :
ctc@customs.go.th

สื่อสาร
มวลชน

LINE ID:
@customshearing

ไปรษณีย์

โทรสาร
0-2667-6919

ขั้นตอนการจัดการเรื่องร้องเรียน

CUSTOMS
CARE
CENTER

ศูนย์บริการศุลกากร
Customs Care Center

กรมศุลกากร ได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการศุลกากร (Customs Care Center)
เพื่อให้เป็นหน่วยงานในการให้บริการแก่ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไปในการติดต่อ
สอบถามข้อมูลศุลกากร

อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา

บริการด้วยไมตรีจิต ที่ปรึกษาธุรกิจ เพื่อการนำเข้า - ส่งออก